

Az olimpikon 17 éves...

Félreértés ne essék: nem Wladár Sándorról, a moszkvai olimpia tinédzser-aranyérmeséről lesz szó. Az illető, jóllehet szintén 17 éves, és olimpikon ugyan — szegedi, s nem Moszkvában ért el sikert, sőt nem is sportban. **Fekete Zoltán**, a JATE Ságvári Endre gyakorlati gimnáziumának negyedikos tanulója a nyáron Linzben megrendezett XII. Nemzetközi Kémiai Diákolimpián a négyfős magyar csapat tagjaként egyéniben bronzérmert szerzett, 13 ország 52 versenyzője közül.

Fekete Zoltán

A Béke utcai általános iskolába jártam, már felsőtagozatos korban a természettudományos tárgyak érdekelték igazán, elsősorban a matematika. Így kerültem középiskolába is, matematika tagozatra, ott szült először tanárom, Molnár Istvánné dr., nincsenkedvem indulni az Irinyi kémiai versenyen. Elsős körömában az iskolai és a megyei fordulók után az országos versenyen harmadik lettem, egy év múlva megnyertem. Tavaly az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen az általános tagozatosok között kémiából harmadik helyezést értem el. A verseny legjobbjainak a döntő után már felkészítő előadásokat tartottak a diákolimpiára, azután Budapesten egyhetes „edzőtábor” következett, naponta nyolcórán át dolgoztatással, sok-sok előadással. A hattagú szűkebb csapatnak újabb háromhetes előkészítőt szerveztek az ELTE-n, azután választották ki a négyfős magyar csapatot. El sem akartam hinni, hogy én is köztük vagyok.

Most persze nagyon-nagyon boldogok voltam. Az iskolában is szinte ünnepeltek... Egyébként a matematikát még mindig nagyon szeretem, nem is nagyon lehet elválni a kémiától, a versenyeken is elsősorban a példamegoldások fontosak, gyakorlat kevesebb akad, csak a vége felé. A kémiával időközben teljesen eljegyzttem magam. Kerenni az okokat, a mélyebb magyarázatokat, így megismerni a világot: ezt jelenti nekem ez a tárgy.

Az olimpikon, aki 17 éves, nem Wladár Sándor ugyan, hanem „csak” egy leendő ifjú kémikus, nem mindennapi tehetséggel. Szegedről. Erősen gyanítható: még fogunk hallani róla.

Domonkos László

Az olimpikon, aki 17 éves, nem Wladár Sándor ugyan, hanem „csak” egy leendő ifjú kémikus, nem mindennapi tehetséggel. Szegedről. Erősen gyanítható: még fogunk hallani róla.

Ifjúsági könyvnapok

Szeptember 19—20—21-én Miskolc ad otthont a harmadik alkalommal megrendezett ifjúsági könyvnapoknak. A KISZ KB által meghirdetett „Könyv és ifjúság” akció részeként sorra kerül országos rendezvény célja ez alkalommal is az, hogy felkeltse a fiatal olvasók érdeklődését a könyvek iránt, bővítsék az olvasók táborát.

Élelmezés- egészségügyi konferencia

A hatósági és társadalmi ellenőrzések összehangolásával, a vállalati belső ellenőrzés szigorításával javítani kell az élelmiszerkezelés, az élelmiszerhygiénia helyzetét — állapították meg pénteken Székesfehérváron az 5. országos élelmezés-egészségügyi tudományos ülésszakon.

A tanácskozáson, amelyen az ország 250 közegészségügyi szakembere, élelmiszerellenőre vett részt, a többi között elmondták, hogy az ország élelmiszeripari és vendéglátó üzemében évente több száz ellenőrzést, vizsgálatot tartanak. A szállítás, a hűtlanc elégtelensége és az emberi hanyagságból eredő hibák miatt mégis ismételt előfordulnak ételmérgezők. Ennek oka a vállalati ellenőrzés lazaságában, a hatósági ellenőrzés rendszertelenségében keresendő.

Javasolták, hogy ne csak országosan, hanem megyénként is hangolják össze a hatósági és társadalmi (például népi ellenőri) vizsgálatok témáját, időpontját.

Az új úttörőév feladatairól

Szűcs Istvánné nyilatkozata

Az új tanév kezdetével az ország 3300 úttörőcsapatában hozzáálltak az új úttörő feladatainak, közös játékaiknak, akcióinak tervezéséhez is. Ebből az alkalmából nyilatkozott Szűcs Istvánné, a Magyar Úttörők Szövetségének főtitkára.

Tettekkel nyakkendőnk becsületéért! — ez az új úttörőév jelmondata, ezt töltik meg tartalommal a gyermekek közös elhatározásával alakuló, formálódó tervek — mondotta többek között. Arra ösztönözzük a gyermekközösségeket, hogy építsék, bővítsék kapcsolataikat a párt- és KISZ-szervezetekkel, támaszkodjanak jobban a szülők, a szocialista brigádok, a felnőtt és ifjúsági kollektívák, az idős emberek tanácsaira, véleményére. A felnőttek ugyanis sokat tehetnek azért, hogy a kisdíjak megtanulják, megismerjék a közelet, a közösségi élet normáit. Úgy vélem, az új úttörőévi program a korábbinál is jobb lehetőséget ad a pályásoknak arra, hogy valóminnyien bizonyítsák: a kisdobosok és az úttörők egymillió-két százezer táborra nemcsak elfogadják a társadalmi gondoskodást, hanem a közösség érdekében szívesen is végzik munkát, ha erre a „gyermelkészek” és „fejnek” megfelelő megbízást kap. Ilyen testre szabott feladata lehet például minden élvonalbeli tanulónak, hogy vállalkozzon a gyengébb társak, az odahaza kedvezőtlen körülmények között élő tanuló társak segítésére, korrepetálására.

segítését életük szebbé, gazdagabbá tételét.

A gyerekek látókörét, műveltségét népszerű, korukhoz igazított programokkal igyekszünk bővíteni. A „Művészetek vándorútján” portyázó kisdobos- és úttörőközösségek például ötven feladatot tizen választanak tetszés szerint. Felkeresnek olyan tájakat, amelyeket híres festmények, irodalmi alkotások mutatnak be, s ismeretséget kötnék neves művészekkel, népművészekkel is. A barátaink... elnevezés közösségi játék továbbra sem verseny, hanem a gyermek művelődésének egyik vonzó kerete. Az öröknek például új barátjuk is lehet: a könyv, a múzeum, a film, a színház, a szép szó. Országos fesztiválokban, találkozóknak, sőt színházban sem. Vácott és Veszprémben jövőre tartjuk az úttörőzenekari fesztivált. Szemlére hívjuk az úttörő színjátszókat Pécsre. A népi játék és néptáncszíntváln felépítő gyermekcsoportok Bács-Kiskun megyében tartanak majd bemutatókat. Akik pedig szívesen bűvárkodnak a szakkörökben, azokat a pajtásokat most is várja a tudományos-technikai úttörőszemle több forduló vetélkedője. A jövő

évi nyári és téli úttörő-olimpiák ismét százezrek részvételére számíthat. Vár a természet! — ez a kisdobosok és az úttörők új turisztikai játékának jelszava. A kényakkenbősök útszakonként legalább 1—3 kilométeres túrára vállalkozhatnak. Ennél nagyobb távot tesznek meg bizonyára az úttörők: a vidám természetjárást összekapcsolhatják környezetvédelmi és társadalmi ismeretek gyarapításával is. A játsszunk együtt! — felhívást szűkönek, gyerekeknek szántuk, hogy töltsenek még több időt közös játékkal, sporttal.

— Jövőre emlékezünk meg az úttörőszövetség megalakulásának 35. évfordulójáról. A jubileum, a visszapillantás tettek sarkall. Az évforduló alkalmából a jövő évi gyermeknapi idejére országos játékokat hirdetünk meg. Addig is a felfedezés, a hasznos munka, a játék öröme élhet az úttörők életében. Aki bekapcsolódik a szövetség történetébe, az iskola és az úttörőcsapat múltjának felderítésébe. Az úttörőélet még sok érdekes, feltáratlan adalmot tartogat a mozgalomtörténet kutató csapatok számára — mondotta Szűcs Istvánné. (MTI)

Protekció nélkül?

Nem ismersz ott valakit véletlenül?

Ismerős a kérdés, aligha van ember széles e hazában, aki ne tette volna fel ezt (vagy valami hasonlót), amikor valamilyen ügyes-bajos dolgot kellett intéznie.

Szinte természetessé vált, hogy ha valamit el akarunk intézni — legyen az ritkán kapható áru vásárlása, szolgáltató iparos kihívása, vagy akár egy szükséges irat megszerzése — keressük az összeköttetést. Hiszen, mégiscsak más úgy beálltani abba a boltba, hivatalba, ügyfélszolgálati irodába, hogy mindjárt név szerint keresünk valakit. Hogy nagyobb dolgokról ne is beszéljünk — vagy éppen azért beszéljünk? — mert nyílt titok, hogy sok mindent, sokan éppen protekcióval szereznek meg.

Szellemesen mondta néhány évvel ezelőtt egy magas állású állami vezető: Magyarországon tíz és fél millió embernek van protekciója, ami ugyanannyi, mintha senkinek sem lenne. Valóban, ha jól belegondolunk, ez nagyjában így van. Nem kivétel ez alól a legkisebb falu sem: ott a hivatalhoz forduló ügyfél hajdanában együtt ült az iskolapadban a tanácselnökkel, egy céplőcsapatban dolgozott a tézs vezetőjével stb. Kézfenkvő tehát, hogy ha valamire szüksége van, a régi ismerőshöz fordul. Még akkor is, ha az ügyet különben is, minden zökkenő nélkül elintéznék.

Mi értelme van hát a protekciónak, ha nem jelent semmilyen előnyt? Anyoni, hogy — a „protezsált” széles körben elmondhassa: ezt meg azt el tudta intézni, merthogy X és Y neki innen meg onnan régi cimborája. S ha többet nem, annyit elér vele, hogy mindjárt lesznek irigyek. Márpedig a régi mondás szerint többet ér egy irigy száz szánakozónál...

Csak hogy, nem minden protekció ilyen ártalmatlan. Már az sem, hogy a protekciónak nem kell másokkal

együtt sorba állni valahol, mert ügyét soron kívül intézik el — s ez alatt a többiek ügye halasztást szenved. Ott meg éppenséggel nem, ahol a jókoma — az előbb példánál maradván — TÚZEP-telepvezető küldi az értesítést, hogy ebben az órában még kapható az az építőanyag, ami máskor nem szokott lenni, s a hónapok óta ilyesmii után futkosók számára továbbra sem lesz, mert gyorsan megvásárolják a protekciók.

Aztán vannak — mert, ha nem beszélünk róla, akkor is vannak — nagyobb ügyek is. Amikor valami életbevágóan fontos dologban sikerül „megkerülni a sort”, felvételni a gyereket, előbbre jutni a lakásigénylők listáján. Kétségtelen, hogy az ilyesmii ritka eset, sokkal ritkább, mint amennyit hallani lehet róla.

Kár lenne titkolni, hogy van nálunk protekció. Am a legidősebb emberek sem emlékeznek olyan időre, amikor ne lett volna.

Mégsem valami elemi csapás a protekció — vagy, ha úgy tetszik, „összeköttetés” — ami ellen nem lehet védekezni. Sokfelé védelem van ellene. Például: a bürokráciamentes, emberséges ügyintézés, hiszen, ahol nem kell órákat várakozni, újabb és újabb papirokat beszerezni egy igazolóhoz, ott arra sincs szükség, hogy valaki ezt a keserves utat összeköttetései révén kerülje meg.

Másik orvosság, ahogyan a közelmúltban egy vállalati vezető a televízióban megfogalmazta: áttérés a keresleti gazdálkodásról a kínálati gazdálkodásra. Közérthetően: ha kevesebb a hiánycikk, ha az eladó keresi a vevőt, és nem a vevő az árut, magától megszűnik itt is a protekció.

Hogy ez még egy kissé „odébb lesz”? Az egészen biztos. De az is, hogy mindenki tehet érte, valamit. S ehhez még csak nem is kell igénybe venni — protekciót.

Várkonyi Endre

Villanszerelés egyszerűbben, olcsóbban

A Villamoszigetelő és Műanyaggyár felkészült a sorozatgyártására azoknak a komplett műanyagvezeték-csatorna rendszereknek, amelyek alkalmazásával a házigyárak az eddiginél gazdaságosabban állíthatják elő a paneleket.

A műanyagvezeték-burkoló rendszer — melynek típusait a Tervezésfejlesztési és Típustervező Intézet készítette el — lényege abból áll, hogy az elektromos, a telefon-, a kaputelefon-vezetékek nem falba véssett járatokban, hanem a falon rögzített, zárt, több rekeszes csatornáknak futnak. Ezzel a szerelési eljárással lehetővé válik, hogy a házigyárak kisebb előmunka ráfordításal, gyorsabban, a variációs lehetőségeket bővitve gyártsák elemeiket. Jól jár a falon kívül húzódó vezetékekkel minden ezt alkalmazó lakástulajdonos is, hiszen az előforduló vezetékhibát sokkal hamarabb lehet felfedezni, és a javításkor nem kell megbontani a lakás falát.

Az új típusú műanyagvezeték-burkoló rendszerhez a Kontakta gyár készíti a

megfelelő szerelvénycsaládokat (konnektorokat, kapcsolókat). Az eddigi kísérletek során többször felmerült a kérdés, nem rontja-e a kívül húzódó vezetékcsatorna a lakások esztétikai képét. A tervezők és a kivitelezők egyöntetűen állítják, hogy nem.

Bácsalmáson kezd a színház Vége felé a bérletszezon

Befejezéséhez közeledik a színi évad nyitányát rendezende megelőző bérletszezon. Addig is: a múlt vasárnap, Zenés színházbeli nagysikerű gálát ismételő aláhozák. Szeptember 21-én, este héttől, ugyancsak a Zenés színházban, am ezúttal az operaművészek mellett a prózai részleg művészei lépnek pódiumra, Bartha Mária, Fekete Gizi, Király Levente, Mentés József, Kovács János, Rácz Tibor. Gálaestet tart a szegedi színház szeptember 23-án Budapesten is. A Pataky István Művelődési Házban, amellyel szerződést kötöttek operaf és prózai előadásokra. Az első felévből az operisták játsszák el ott a Szóktetés a szerájból, a Traviatát és a Bohéméletet, s a jövő naptári évben mutatkozik be a szegedi próza. Most, a szeptember 23-ai esti főelőadást megelőzően, délelőtti sajtókonferenciát tart a szegedi színház vezetősége a Pataky István Művelődési Házban, ahová az országos sajtó képviselői hivatalosan.

Műsorajánlat

Két díszközvetítés várja hét végén a szegedi fiatalokat. A Festő utcai Móra Ferenc Művelődési Otthonban holnap, szeptember 14-én este 6 órától Tóth András (Oriás) közreműködésével lesz műsor, a KSZV Victor Hugo utcai klubjában pedig ma, szombaton este 7 órától Horváth-díszközvetítés lesz a programban.

Gregor József érdemes művésszel, a Szegedi Nemzeti Színház tagjával rendeznek közönségtalálkozót szeptember 15-én este 8 órakor a DÉLÉP Vár utcai 1. szám alatti ifjúsági klubjában.

Franciaország címmel dr. Berencsi György tart ismeretterjesztő előadást szeptember 15-én délután 6 órai kezdettel a Juhász Gyula Művelődési Központban.